

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย. โครงการพัฒนากรรมที่ดินและเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ. กรุงเทพมหานคร, 2534 (ม.ป.ท.)
- กองบรรณาธิการฉบับพิเศษ หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ . พลิกโฉนดเปิดกฎหมาย . กรุงเทพมหานคร , 2528.
- กองสืบสวนสอบสวน 3 และสำนักงานเลขานุการกรม สำนักงาน ป.ป.ป. คำบรรยายการฝึกอบรม หลักสูตร "การสืบสวนสอบสวนเรื่องที่ดิน" . กรุงเทพมหานคร, 2537.
- คำธร พันธุลาภ . โนตารีพับลิก (Notary Public) . คู่มือ ปีที่ 3 เล่ม 3 (มิถุนายน 2497). กรุงเทพมหานคร
- คณะกรรมการ ป.ป.ป. สำนักงาน ป.ป.ป. รายงานผลการปฏิบัติราชการ ประจำปี 2537. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บริษัทอัมรินทร์ พรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2537.
- คณะอนุกรรมการฝ่ายวิจัย กองวิจัยและวางแผน สำนักงาน ป.ป.ป. รายงานผลการวิจัยเรื่อง ปัญหาการออกเอกสารสิทธิในที่ดิน : ศึกษาเฉพาะกรณีเกี่ยวกับการออกที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์โดยตลาดเคลื่อนหรือโดยมิชอบด้วยกฎหมาย. กรุงเทพมหานคร, 2537.
- คณิต ณ นคร. กฎหมายอาญาภาคความผิด. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.
- คันถ์ชาติ อินทชาติ . คำบรรยายกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล. สำนักพิมพ์บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ จำกัด, กรุงเทพมหานคร, 2525.
- จักรพันธ์ นุชอนงค์ . ความไม่สมบูรณ์ของการบังคับใช้ประมวลกฎหมายที่ดินศึกษาเฉพาะกรณีการกำหนดสิทธิในที่ดิน. ภาคนิพนธ์ โรงเรียนบริหารงานที่ดินอำเภอกรมที่ดิน, 2534.
- นพรัตน์ นุสธรรม . การปฏิรูปกฎหมายที่ดินในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

- บัญญัติ สุชีวะ . คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2526.
- ประมุข สุวรรณศรี . คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์ (บรรพ 1 และบรรพ 4). กรุงเทพมหานคร , 2525 (ม.ป.ท)
- พศวัต จงอรุณงามแสง . แนวทางของกฎหมายในการกำกับดูแลธุรกิจการค้าที่ดิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- พิทยา บวรวัฒนา . รัฐประศาสนศาสตร์ ทฤษฎีและแนวการศึกษา (ค.ศ. 1887- ค.ศ. 1970). กรุงเทพมหานคร : หจก. เทพนิมิตการพิมพ์, 2528.
- ภาสกร ชูณหอุไร . คำอธิบายประมวลกฎหมายที่ดิน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ แสงสุทธิการพิมพ์, 2529.
- ภาสกร ชูณหอุไร . ที่ดินมือเปล่า . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.
- มานพ พงศทัต . ที่ดิน ปัจจัยต้นทุนการผลิตและทรัพยากรอันจำกัด. วารสารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 14 (ม.ค. - มี.ค. 2535) : สำนักพิมพ์บริษัท สยามเจเนรัล จำกัด, 2535.
- ร. แลงการ์ด . ประวัติศาสตร์กฎหมายไทยเล่ม 2 . พระนคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2526.
- ศรีราชบุรุษ (หลวง) . คำอธิบายประมวลกฎหมายที่ดิน. กรุงเทพมหานคร, 2510 (ม.ป.ท)
- ศิริ เกวลินสฤกษ์ . คำบรรยายวิชากฎหมายที่ดิน. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร, 2520 (อัดสำเนา)
- ศิริ เกวลินสฤกษ์ . คำอธิบายประมวลกฎหมายที่ดิน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บริษัท บพิธการพิมพ์ จำกัด, 2531.
- ศิริ เกวลินสฤกษ์ . วิชาประมวลกฎหมายที่ดิน. คำบรรยายการฝึกอบรมหลักสูตร "การสืบสวนสอบสวนเรื่องที่ดิน" ระหว่างวันที่ 24-28 พฤษภาคม 2536, ของสำนักงาน ป.ป.ป. กองสืบสวนสอบสวน 3 และสำนักงานเลขานุการกรม สำนักงาน ป.ป.ป., กรุงเทพมหานคร, 2537 (อัดสำเนา)
- สมจิตร ทองประดับ . คำอธิบายประมวลกฎหมายที่ดิน . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ นิติบรรณการ, 2538 .

สวัสดิการนิติกร กองวิชาการ กรมที่ดิน. ข้อระเบียบคำสั่งกรมที่ดิน เล่ม 1 ถึงเล่ม 8.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจริญวิทย์การพิมพ์, 2529.

สำนักงาน ป.ป.ป. คำบรรยายการฝึกอบรมหลักสูตรการสืบสวนสอบสวนเรื่องที่ดิน
ระหว่างวันที่ 24-28 พฤษภาคม 2536. กรุงเทพมหานคร, 2537 (โรเนียว
เขียนเล่ม)

สุทธิวาสนฤพุดิ, หลวง . ประวัติศาสตร์กฎหมายชั้นปริญญาโท. พระนคร : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2516.

สุรัตน์ สืบเหล่ารบ และพงษ์ศักดิ์ พลายเวช. วิชาการที่ดิน เล่ม 1 ถึงเล่ม 3.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2534.

เสนีย์ ปราโมช, ม.ร.ว. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยทรัพย์.
กรุงเทพมหานคร , 2521 (ม.ป.ท)

เสนีย์ ปราโมช, ม.ร.ว. คำอธิบายพระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดินฉบับที่ 6 . 2479 (ม.ป.ท)

แสวง เปี่ยมศรี . คำบรรยายประมวลกฎหมายที่ดิน . พระนคร : สำนักพิมพ์มงคลการ
พิมพ์, 2503.

หุุด แสงอุทัย . คำอธิบายประมวลกฎหมายที่ดิน . 2506 (ม.ป.ท.)

อมรา สาขากร . การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ . วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

อิทธิธรรม อารัมภ์วิโรจน์ . มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองประชาชนเกี่ยวกับการ
จัดสรรที่ดินของเอกชน . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2537.

ภาษาอังกฤษ

John Devels. Land Registration System (The Fundamental Difference). Thailand Land
Titling Project AIT Indonesian Student Visit. Bangkok, 1994.

Lawrence G. Greene. Law of Notaries Public. New York : Oceana Publications, 1995.

Peter Butt. Introduction to Land Law. Sydney : The Law Book Company Limited, 1980.

S.S.More. Remodelling of Democracy for Afro-Asian Nations. Bombay : Allied Publishers, 1962.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

มาตรา 61 เมื่อความปรากฏว่าได้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้ใดโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเพิกถอน แก้ไข หรือออกไปแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน หรือเพิกถอน แก้ไข เอกสารที่ได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมหรือเอกสารที่ได้จดทะเบียนรายการทะเบียนอสังหาริมทรัพย์นั้นได้

- (1) อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย สำหรับกรุงเทพมหานคร
- (2) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับจังหวัดอื่น

ก่อนที่จะดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานที่ดินมีอำนาจสอบสวน และเรียกโฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ เอกสารที่ได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เอกสารที่ได้จดทะเบียนรายการทะเบียนอสังหาริมทรัพย์หรือเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องมาพิจารณา และแจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบเพื่อให้โอกาสคัดค้าน ถ้าไม่คัดค้านภายในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันที่รับทราบ ให้ถือว่าไม่มีการคัดค้าน

เมื่อผู้มีส่วนได้เสียตามวรรคหนึ่งพิจารณาประการใดแล้ว ก็ให้ดำเนินการไปตามนั้น

ถ้ามีการคลาดเคลื่อนเนื่องจากเขียนหรือพิมพ์ข้อความผิดพลาดโดยมีหลักฐานชัดเจน และผู้มีส่วนได้เสียยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว ให้เจ้าพนักงานที่ดินมีอำนาจแก้ไขให้ถูกต้องได้

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดให้เพิกถอนหรือแก้ไขอย่างใดแล้ว ให้เจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นตามวิธีการที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 107 ผู้ใดไม่นำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสำรวจรังวัดทำแผนที่หรือพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ในที่ดินของตน หรือไม่ตั้งตัวแทนเพื่อการดังกล่าว ตามมาตรา 58 หรือมาตรา 69 หรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 26 หรือมาตรา 70 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 108 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 อยู่ก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ถ้าผู้ฝ่าฝืนเพิกเฉยหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ฝ่าฝืนออกจากที่ดินและ

หรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในที่ดินนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในการกำหนดระเบียบตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนต้องเสียค่าตอบแทนในการใช้ที่ดินนั้นให้แก่รัฐหรือราชการบริหารส่วนท้องถิ่นด้วยก็ได้

มาตรา 108 ทวิ นับตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำแก่ที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน หรือที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามวรรคสองได้กระทำเป็นเนื้อที่เกินกว่าห้าสิบไร่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่คำพิพากษาว่าผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรานี้ ศาลมีอำนาจสั่งในคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิด คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้กระทำความผิดออกไปจากที่ดินนั้นด้วย

บรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ซึ่งบุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดดังกล่าวให้ริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมีส่วนถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

มาตรา 108 ตริ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 66 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 109 ผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 38 มาตรา 67 หรือมาตรา 74 มีความผิดระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 110 ผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 89 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 111 ผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 86 หรือมาตรา 101 หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามความในมาตรา 102 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 112 นิติบุคคลใด

(1) ได้มาซึ่งที่ดินเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งประมวลกฎหมายนี้

- (2) ใช้ที่ดินนั้นเพื่อกิจการอื่นนอกจากที่ได้รับอนุญาต
- (3) ใช้ที่ดินผิดเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามความในมาตรา 99

ประกอบด้วยมาตรา 87 วรรคสอง

- (4) ไม่แจ้งการไม่ใช้ที่ดินตามความในมาตรา 99 ประกอบด้วยมาตรา 89 หรือ
- (5) ค่าที่ดินอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 101 หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามความ

ในมาตรา 102 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา 113 ผู้ใดได้มาซึ่งที่ดินในฐานะเป็นตัวแทนของคนต่างด้าว หรือนิติบุคคลตามความในมาตรา 97 หรือมาตรา 98 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 147 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ ชื่อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สิน เบียดบังทรัพย์สินนั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต หรือโดยทุจริตยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์สินนั้นเสีย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา 148 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจู่ใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาทหรือประหารชีวิต

มาตรา 149 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล เรียก รับหรือจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือประหารชีวิต

มาตรา 150 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งโดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งคนใดเรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปีหรือจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา 151 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงานมีหน้าที่ชื่อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สิน ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาลหรือเจ้าของทรัพย์สินนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา 152 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเนื่องด้วยกิจการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา 153 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่จ่ายทรัพย์สิน จ่ายทรัพย์สินนั้นเกินกว่าที่ควรจ่ายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา 154 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่หรือแสดงว่าตนมีหน้าที่เรียกเก็บหรือตรวจสอบภาษีอากร ค่าธรรมเนียมหรือเงินอื่นใด โดยทุจริตเรียกเก็บหรือละเว้นไม่เรียกเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมหรือเงินนั้นหรือกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดเพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นมีต้องเสีย หรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา 155 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่กำหนดราคาทรัพย์สินหรือสินค้าใด ๆ เพื่อเรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย โดยทุจริตกำหนดราคาทรัพย์สินหรือสินค้านั้น เพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นมีต้องเสียหรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปีหรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา 156 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีตามกฎหมาย โดยทุจริตแนะนำหรือกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด เพื่อให้มีการละเว้นการลงรายการในบัญชีลงรายการเท็จในบัญชี แก้ไขบัญชี หรือซ่อนเร้น หรือทำหลักฐานในการลงบัญชีอื่นจะเป็นผลให้การเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นมีต้องเสีย หรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปีหรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา 157 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงานปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 158 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน ทำให้เสียหาย ทำลายซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สินหรือเอกสารใดอันเป็นหน้าที่ของคนที่ควรจะปกครองหรือรักษาไว้ หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา 159 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ดูแล รักษาทรัพย์สินหรือเอกสารใด กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยฉ้อฉล ทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือโดยยินยอม

ให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ซึ่งตราหรือเครื่องหมายอันเจ้าพนักงานได้ประทับหรือหมายไว้ที่ทรัพย์สินหรือเอกสารนั้นในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เพื่อเป็นหลักฐานในการยึดหรือรักษาสິงนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 160 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่รักษาหรือใช้ดวงตราหรือรอยตราของราชการหรือของผู้อื่นกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยใช้ดวงตราหรือรอยตรานั้นหรือโดยยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 161 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร กรอกข้อความลงในเอกสารหรือดูแลรักษาเอกสาร กระทำการปลอมเอกสารโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 162 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการดังต่อไปนี้ในการปฏิบัติการตามหน้าที่

(1) รับรองเป็นหลักฐานว่า ตนได้กระทำการอย่างใดขึ้นหรือว่าการอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ

(2) รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งซึ่งข้อความอันมิได้มีการแจ้ง

(3) ละเว้นไม่จดข้อความซึ่งตนมีหน้าที่ต้องรับจด หรือจดเปลี่ยนแปลงข้อความเช่นนั้น หรือ

(4) รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา 164 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน รู้หรืออาจรู้ความลับในราชการ กระทำโดยประการใด ๆ อันมิชอบด้วยหน้าที่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 165 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่งซึ่งได้สั่งเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 166 ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน ละทิ้งงานหรือกระทำการอย่างใด ๆ เพื่อให้งานหยุดชะงักหรือเสียหาย โดยร่วมกระทำการเช่นนั้นด้วยกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดนั้นได้กระทำลงเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดิน เพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่อข่มขู่ประชาชน ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ
ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2515)
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดิน
และออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 20 มาตรา 58 ทวิ มาตรา 59 ทวิ และมาตรา 59 ตริ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2515 คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดิน และออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1

บททั่วไป

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2515) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินและออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์”

ข้อ 2. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3. การออกโฉนดที่ดินให้กระทำได้ในบริเวณที่ดินที่ได้สร้างระวางแผนที่เพื่อการออกโฉนดที่ดินไว้แล้ว นอกจากนี้ให้ออกเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์

หมวด 2

การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

ให้แก่ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินก่อนวันที่

ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับแต่ไม่ได้แจ้งการครอบครอง

ข้อ 4. การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้แก่ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ แต่ไม่ได้แจ้งการครอบครองต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังนี้

(1) เป็นผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินนั้นมาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ติดต่อกันมาจนถึงวันนำทำการสำรวจ โดยมีหลักฐานแสดงได้ว่า ได้มีการปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน ได้ปลูกต้นไม้ยืนต้น มาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ หรือได้ทำนา ทำไร่ หรือทำประโยชน์อย่างอื่น อันมีหลักฐานควรเชื่อได้ว่าได้ทำติดต่อกันมาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ

(2) การไม่แจ้งการครอบครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2597 มีเหตุผลอันสมควรและไม่มีเจตนาจะฝ่าฝืนกฎหมาย

ข้อ 5. ผู้ว่าราชการจังหวัดจะอนุมัติให้ออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เกินกว่าห้าสิบไร่ แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ได้ เมื่อปรากฏว่า

(1) ผู้ครอบครองได้ทำประโยชน์หรืออำนวยการทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง

(2) ผู้ครอบครองแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินนั้นได้อย่างจริงจัง และ

(3) สภาพการทำประโยชน์ในที่ดินนั้นเป็นหลักฐานมั่นคง และมีผลผลิตอันเป็นประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ

ข้อ 6. ผู้ใดได้ครอบครองที่ดินเกินกว่าห้าสิบไร่ แต่ไม่ได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด หรือได้ครอบครองและทำประโยชน์เกินกว่าหนึ่งร้อยไร่ ให้กันส่วนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่อนุมัติหรือส่วนที่เกินหนึ่งร้อยไร่ แล้วแต่กรณี ออก และให้ผู้ครอบครองและทำประโยชน์เลือกเอาว่าจะให้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินตอนใด ถ้าไม่เลือกให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ สำหรับที่ดินที่ได้มีการทำประโยชน์เป็นหลักฐานมั่นคงแล้ว

หมวด 3
การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรอง
การทำประโยชน์ให้แก่ผู้ครอบครอง
และทำประโยชน์ที่ดินภายหลังวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ

ข้อ 7. การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้แก่ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ภายหลังจากวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังนี้

(1) เป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินติดต่อกันอยู่ก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2515 ใช้บังคับ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี

(2) ที่ดินที่ครอบครองและทำประโยชน์ อยู่นอกเขตที่ทางราชการจำแนกไว้เป็นเขตป่าไม้ถาวร

(3) ได้มีการครอบครองและทำประโยชน์ติดต่อกันมาจนถึงวันนำทำการสำรวจ โดยมีหลักฐานแสดงได้ว่า ได้มีการปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน ได้ปลูกต้นไม้ยืนต้นมาก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2515 ใช้บังคับ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือได้ทำนา ทำไร่ หรือทำประโยชน์อย่างอื่น อันมีหลักฐานควรเชื่อได้ว่า ได้ทำติดต่อกันมาก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2515 ใช้บังคับ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี

ข้อ 8. ให้นำความในข้อ 5 และข้อ 6 มาใช้บังคับแก่การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามข้อ 7 โดยอนุโลม

หมวด 4
การขอลอกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการ
ทำประโยชน์เฉพาะรายโดยมิได้แจ้งการครอบครอง

ข้อ 9. การออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้แก่ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินเฉพาะราย โดยมีได้แจ้งการครอบครองที่ดินตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังนี้

(1) ที่ดินนั้นต้องไม่อยู่ในเขตที่ทางราชการจำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ถาวร

(2) ความจำเป็นในกรณีที่จะออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้ คือ

(ก) ที่ดินนั้นถูกเวนคืนตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

(ข) ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ประสงค์จะโอนที่ดินนั้นแก่ทางราชการ หรือ

(ค) ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างอื่น แต่ต้องได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นการเฉพาะราย

(3) ให้นำความในข้อ 5 และข้อ 6 มาใช้บังคับแก่การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินเฉพาะราย

ข้อ 10. ในกรณีที่ได้มีการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไปแล้วตามความในข้อ 9 และประสงค์จะเปลี่ยนเป็นโฉนดที่ดิน มิให้นำความในข้อ 9 มาใช้บังคับอีก

หมวด 5

การออกโฉนดที่ดินและการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในกรณีที่เนื้อที่แตกต่างกับหลักฐานการแจ้งการครอบครอง

ข้อ 11. ในกรณีที่ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินได้แจ้งการครอบครองไว้แล้ว แต่เนื้อที่ตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองต่างกับเนื้อที่ที่คำนวณได้จากการรังวัดทำแผนที่ หรือการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ถ้าเนื้อที่ที่คำนวณได้จากการรังวัดทำแผนที่ หรือจากการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์น้อยกว่าเนื้อที่ตามหลักฐานการแจ้งการครอบครอง ให้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ตามเนื้อที่เท่าที่คำนวณได้ และเท่าที่ได้ทำประโยชน์แล้ว

(2) ถ้าเนื้อที่ที่คำนวณได้จากการรังวัดทำแผนที่ หรือจากการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์มากกว่าเนื้อที่ตามหลักฐานการแจ้งการครอบครอง ให้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้เท่าที่ได้ทำประโยชน์อยู่จริง และต้องอยู่ในเงื่อนไข ดังต่อไปนี้ด้วย คือ

ก. ในกรณีที่ปรากฏว่าที่ดินมีอาณาเขต ระยะเวลา และที่ข้างเคียงทุกด้านถูกต้องตรงกับหลักฐานการแจ้งการครอบครอง

ข. ในกรณีที่ข้างเคียงทุกด้านถูกต้องตรงกับหลักฐานการแจ้งการครอบครองแต่ระยะผิดพลาดคลาดเคลื่อนไป หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินข้างเคียงได้ลงชื่อรับรองแนวเขตไว้เป็นการถูกต้อง ครบถ้วนทุกด้านแล้ว

ค. เจ้าของที่ดินข้างเคียงตาม ก. และ ข. ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ต่อเนื่องกันมาด้วย

ง. ในกรณีที่ที่ดินนั้นมีด้านหนึ่งด้านใด หรือหลายด้านจดที่ป่า หรือที่รกร้างว่างเปล่า และระยะที่วัดได้เกินกว่าระยะที่ปรากฏในหลักฐานการแจ้งการครอบครองให้ดำเนินการออกโฉนดที่ดิน หรือออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ตามระยะที่ปรากฏในหลักฐานการแจ้งการครอบครองโดยประมาณ

ให้ไว้ ณ วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ.2515

(ลงชื่อ) พ่วง สุวรรณรัฐ

(นายพ่วง สุวรรณรัฐ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ใช้อำนาจ

ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประธานคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ) เล่ม 89 ตอนที่ 37 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2515)

ระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2532)

ว่าด้วยเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 20 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2526 มาตรา 58 ทวิ วรรคสี่ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2528 และมาตรา 59 ทวิ วรรคหนึ่ง และมาตรา 59 ครี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2515 คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2532) ว่าด้วยเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2515) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินและออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์

(2) ระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2515) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินและออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์

(3) ระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2524) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินและออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์

ข้อ 4. การออกโฉนดที่ดินให้กระทำได้ในบริเวณที่ดินที่ได้สร้างระวางแผนที่เพื่อการออกโฉนดที่ดินไว้แล้ว ในบริเวณที่ดินนอกจากนี้ให้ออกเป็นหนังสือ

รับรองการทำประโยชน์ เว้นแต่อธิบดีกรมที่ดินเห็นเป็นการสมควร ให้ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในบริเวณที่ดินที่ได้สร้างระวางแผนที่ไว้แล้วไปพลางก่อนได้

หมวด 1

การอนุมัติให้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรอง การทำประโยชน์ตามมาตรา 58 ทวิ วรรคสี่ และมาตรา 59 ทวิ วรรคหนึ่งแห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ข้อ 5. ผู้ว่าราชการจังหวัดจะอนุมัติให้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์รายใดเกินห้าสิบไร่ได้ต่อเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายได้ตรวจสอบการทำประโยชน์แล้วปรากฏว่า

- (1) ผู้ครอบครองได้ทำประโยชน์หรืออำนวยความสะดวกในการทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง และ
- (2) สภาพการทำประโยชน์ในที่ดินนั้นเป็นหลักฐานมั่นคงและมีผลผลิตอันเป็นประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ

ข้อ 6. ในกรณีที่ปรากฏว่าเนื้อที่ที่ทำประโยชน์ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามข้อ 5 เกินห้าสิบไร่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งอนุมัติ

ในกรณีที่ปรากฏว่าเนื้อที่ที่ทำประโยชน์ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามข้อ 5 ไม่เกินห้าสิบไร่ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งไม่อนุมัติ ในกรณีเช่นนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์แล้วตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 แต่ต้องไม่เกินห้าสิบไร่

ข้อ 7. พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้แก่บุคคลตามมาตรา 59 ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นการเฉพาะรายได้ ถ้ามีความจำเป็นดังต่อไปนี้

- (1) ที่ดินนั้นถูกเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

(2) ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินจะโอนที่ดินนั้นให้แก่ทบวงการเมือง องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ

(3) มีความจำเป็นอย่างอื่นโดยได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด

หมวด 2

การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรอง

การทำประโยชน์ตามมาตรา 59 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ข้อ 8. ในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ถ้าปรากฏว่าที่ดินมีอาณาเขต ระยะของแนวเขต และที่ดินข้างเคียงทุกด้านถูกต้องตรงกับหลักฐานการแจ้งการครอบครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 เชื่อได้ว่าเป็นที่ดินแปลงเดียวกัน แต่เนื้อที่ที่คำนวณได้แตกต่างไปจากเนื้อที่ตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์แล้ว แต่ไม่เกินเนื้อที่ที่คำนวณได้

ในกรณีที่ระยะของแนวเขตที่ดินผิดพลาดคลาดเคลื่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์แล้วเมื่อผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงได้ลงชื่อรับรองแนวเขตไว้เป็นการถูกต้องครบถ้วนทุกด้าน

ข้อ 9. การรับรองแนวเขตของผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงตามข้อ 8 วรรคสอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือซึ่งมีข้อความด้วยว่า ถ้าผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงไม่มาหรือมาแต่ไม่ยอมลงชื่อรับรองแนวเขตโดยไม่คัดค้านการรังวัด เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันทำการรังวัด พนักงานเจ้าหน้าที่จะได้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์โดยไม่ต้องมีการรับรองแนวเขต ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงตามที่อยู่ที่เคยติดต่อ หรือตามที่อยู่ที่ผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงนั้นได้แจ้งเป็นหนังสือไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้มารับรองแนวเขตหรือคัดค้านการรังวัดและให้อยู่ในบังคับแห่งเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่ผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงได้รับหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มารับรองแนวเขตแล้ว แต่ไม่มาหรือมาแต่ไม่ยอมลงชื่อรับรองแนวเขตโดยไม่คัดค้านการ

รังวัดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์แล้ว โดยไม่ต้องมีการรับรองแนวเขต เมื่อพ้นกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันทำการรังวัด

(2) ในกรณีที่ไม้อาจติดต่อผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงให้มาระวางแนวเขตได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดประกาศแจ้งให้ผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงนั้นมาลงชื่อรับรองแนวเขตหรือคัดค้านการรังวัดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขา สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และบริเวณที่ดินของผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงแห่งหนึ่งฉบับ ในกรณีที่ดินอยู่ในเขตเทศบาลให้ปิด ณ สำนักงานเทศบาลอีกหนึ่งฉบับด้วย ถ้าผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงไม่มาติดต่อหรือคัดค้านประการใดภายในสามสิบวันนับแต่วันปิดประกาศ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์แล้ว โดยไม่ต้องมีการรับรองแนวเขต

ข้อ 10. ในกรณีที่ที่ดินนั้นมีด้านหนึ่งด้านใดหรือหลายด้านจดที่ป่าหรือที่รกร้างว่างเปล่าและระยะที่วัดได้เกินกว่าระยะที่ปรากฏในหลักฐานการแจ้งการครอบครองให้ถือระยะที่ปรากฏในหลักฐานการแจ้งการครอบครองเป็นหลักในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

ให้ไว้ ณ วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ.2532

(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก ประमाण อติเรกสาร

(ประमाण อติเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประธานคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 106 ตอนที่ 174 ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2532)

ประวัติผู้เขียน

นายประจวบ ศรีวิโรจน์วงศ์ เกิดที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น และตอนปลายจากโรงเรียนภาษานุสรณ์ ท่าพระ เมื่อปี 2521 และ 2523 ตามลำดับ สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายจากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เมื่อปี 2526 และ 2529 ตามลำดับ สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปี 2535 และสำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิชาว่าความจากสภานายความในปีเดียวกัน ต่อมาเข้าศึกษาหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2536

ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งนิติกรประจำสำนักงานกฎหมาย บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย